

Information om røntgenundersøgelse

Du skal have foretaget en røntgenundersøgelse. Herunder vil vi forsøge at give dig svar på nogle af de mest almindelige spørgsmål om røntgenundersøgelser, røntgenstråler og røntgenbilleder.

HVAD ER EN RØNTGENUNDERSØGELSE?

En røntgenundersøgelse giver detaljerede billeder af knogler og bløddele i kroppen. Nogle undersøgelser kræver specielle forberedelser som for eksempel udrensning af tarmene, så billederne kan blive så gode som muligt. En røntgenundersøgelse foretages med røntgenstråling.

HVAD ER RØNTGENSTRÅLING?

Røntgenstråling er elektromagnetiske bølger ligesom almindeligt lys, men med en kortere bølgelængde, så de ikke kan ses af det menneskelige øje. Røntgenstråler dannes i et røntgenrør.

Den korte bølgelængde gør, at røntgenstrålingen trænger gennem væv, som er uigennemtrængeligt for almindeligt lys. Det vil sige, at røntgenstrålerne kan trænge igennem hud og muskler, men ikke knogler og bløddele i kroppen.

Røntgenapparatet anvender blænder, som afskærmer strålingen, på samme måde som en lampeskærm afskærmer lyset fra en lampe. På den måde bliver det område, som bliver ramt af stråler, afgrænset.

HVORDAN DANNES RØNTGENBILLEDER?

Røntgenbilleder bliver dannet ved hjælp af de røntgenstråler, der sendes gennem den del af kroppen, der skal undersøges. Bløde kropsdele som fedt, muskler, hud og blod optager (absorberer) ikke meget af strålerne og fremtræder derfor som mørke skygger på billedet.

Knoglevæv vil derimod absorbere meget af strålerne og fremtræde som hvide skygger. Simple knogleundersøgelser bruger en meget lille dosis af røntgenstråler.

ER RØNTGENSTRÅLING FARLIG?

Risikoen for skadevirkninger efter røntgenbilleder er meget lille. Moderne røntgenapparatur er designet til at tage billeder af meget høj kvalitet ved brug af meget lave stråledoser.

Røntgenstråler er forbundet med en relativt lille risiko for at udvikle kræft. Grunden til, at radiografen går om bag en beskyttelseskærm under optagelsen, er, at en stråledosis, der er ufarlig for personen, der undersøges, kan være farlig for radiografen, der laver mange røntgenbilleder dagligt og dermed samlet ville blive udsat for megen stråling.

Forældre, der opholder sig i undersøgelsesrummet, når deres barn bliver undersøgt, vil ofte blive bedt om at tage blyforklæde på.

STRÅLEDOSIS

Størrelsen af stråledosis afhænger af, hvilken type røntgenundersøgelse der skal foretages. Jo mere kompliceret en undersøgelse er, desto større bliver stråledosis.

Stråledosis er et mål for den mængde energi, som kroppen absorberer ved en undersøgelse. Dosis måles i Sievert (Sv), som er en stor enhed. Derfor angives stråledosen ved røntgenundersøgelserne normalt i millisievert (mSv). 1 Sv = 1.000 mSv.

SKADELIGE VIRKNINGER AF STRÅLER - SET I PERSPEKTIV

En mammografiundersøgelse giver eksempelvis 1 mSv. En dansker får i gennemsnit en stråledosis på cirka 5 mSv om året. Størstedelen kommer fra naturlige strålekilder, som fx kosmisk stråling. Se eksempler på næste side.

KOSMISK STRÅLING

Flyvetur København – New York

10 km over havets overflade	0,03 mSV
Ved 60° breddegrad	cirka 4 μ Sv/time
Ved ækvator	cirka 2 μ Sv/time
Besætningen	mere end 6 mSV/år

2 km over havets overflade – fx skiløb

2000 m over havets overflade	0,9 mSV/år
------------------------------	------------

Kosmisk stråling ved havets overflade

0 m over havets overflade	0,3 mSV/år
---------------------------	------------

ANDEN STRÅLING

Intern stråling fra fødevarer med mere	0,4 mSV/år
--	------------

Indånding af radon	2 mSV/år
--------------------	----------

Gammastråling fra jorden	0,2 - 10 mSV/år
--------------------------	-----------------

NÅR DU SKAL RØNTGENUNDERSØGES

Inden du skal røntgenundersøges, beder vi dig huske:

- at vi gør en stor indsats for at holde stråledoserne så lave som muligt
- at vi, hvor det kan lade sig gøre, anvender ultralyd eller MR-skanninger i stedet for undersøgelser, hvor der bliver brugt røntgenstråler
- at sundhedsrisikoen fra røntgenstråler er minimale i forhold til ikke at få diagnosticeret en alvorlig sygdom
- at fortælle, hvis der er mulighed for, at du er gravid
- at fortælle din læge om tidligere røntgenundersøgelser, der eventuelt kan overflødiggøre nye.

Hvis du er bekymret for risikoen ved undersøgelsen, så spørg din læge, om røntgenundersøgelsen er nødvendig, og om den vil gavne din behandling.

KONTAKT OG MERE VIDEN

Har du spørgsmål, er du velkommen til at kontakte os.

Kontakt

**Billeddiagnostisk Afsnit
Hjørring**

Tlf. 97 64 12 61

Vi træffes bedst:

Mandag – fredag 9.00 – 14.00